

стиански народи и отъ цѣлия христиански свѣтъ да образува една всесвѣтска христианска държава, на която той въ религиозна форма да бѫде неоспоримъ и абсолютенъ монархъ¹⁰⁸. За аспирациите пѣкъ и политическиятѣ стремения и задачи на народите, които влѣзали въ състава на тази всемирна христианска държава, папата не само че не обръщалъ никакво внимание, но напротивъ, като имъ отдавалъ догматиченъ и религиозенъ характеръ, ги прѣслѣдвалъ. Той поканвалъ вѣрните си и прѣдани христиански владѣтели и народи на кръстоносенъ походъ противъ ония, които не признавали неговото върховно духовно началство и отказвали да влѣзатъ въ състава на всемирната христианска държава, която се стремѣлъ да образува. Въ това именно се състояло недоволството на папите отъ българския царь Иванъ Асѣнь II и отъ босненския банъ Кулинъ, които и обявили за еретици. Противъ стремежите на папата се обявила и опълчила Византия и вслѣдствие на това се появилъ голѣмиятъ църковенъ въпросъ. Главната причина на тази голѣма борба и на раздѣлението на христианската църква на двѣ половини е политична, а пѣкъ религиозната играла само формална роля. Папата, за да съкруши неприятеля си, Византия, искалъ да прѣнесе борбата на самата ѝ граница. За тази цѣль най-сгодниятъ пунктъ и най-силната позиция била младата българска държава. Затова папите винаги, когато имъ се падалъ случай, се стараяли да подчинятъ България подъ духовното си началство. Тѣ положили най-голѣми усилия въ врѣме на българските владѣтели князъ Борисъ и царь Калоянъ; но всички тия старания останали безуспешни, защото цѣлите на папите и българите не само че не се съвпадали, но напротивъ били

^{108.} Rački d-r Er. Odlomci, 61.